

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๓๒/๒๕๖๐

เรื่อง การบรรเทาความเสียหายให้แก่ประชาชนในกรณีปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำ

โดยที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา แต่ข้อเท็จจริงได้ปรากฏให้เห็นถึงปัญหาด้านความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ส่งผลกระทบที่รุนแรงต่อสังคมโดยรวม ทั้งในด้านการใช้สิทธิโดยเฉพะในภาคการเกษตร และการอยู่อาศัยของประชาชนริมฝั่งน้ำซึ่งเป็นวิถีชุมชนดั้งเดิม ตลอดจนผลกระทบต่อผู้อยู่ภายใต้การบังคับใช้กฎหมายที่ตราขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๑๕ และ พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงจำเป็นต้องขยายระยะเวลาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกไปอีกระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายกระทบต่อสภาพและวิถีในการดำรงชีวิตโดยปกติของประชาชนให้น้อยที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจ และการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับ มาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมไม่ให้มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำอีกต่อไป ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานถึงการฝ่าฝืนหรือการปลูกสร้างซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ผู้ที่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวได้รับยกเว้นโทษทางอาญาและโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑ แล้ว ให้บุคคลดังกล่าวยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงการครอบครองหรือการได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น เพื่อประกอบการพิจารณาต่อเจ้าพนักงานภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง และให้เจ้าพนักงานมีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตเป็นหนังสือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารหลักฐานครบถ้วน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งตามข้อ ๑ การยื่นเอกสารหรือหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต และขั้นตอนในการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมประกาศกำหนด โดยให้ค้ำนึ่งถึงช่วงเวลาในการก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ ผลกระทบและภาระที่เกิดขึ้นต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ลักษณะโดยสภาพและความปลอดภัยของการใช้ สิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ สภาพวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ และผลกระทบต่อทางน้ำ สิ่งแวดล้อม หรือประโยชน์สาธารณะในการสัญจรทางน้ำ

ในการพิจารณาอนุญาตสำหรับอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ และการกำหนดลักษณะของอาคาร และการล่วงล้ำที่พึงอนุญาตได้ตามข้อ ๑ ให้เจ้าทํานําหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่กรณีเป็นอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ได้สร้างอยู่ก่อน กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ ให้เจ้าทําเป็นผู้พิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีปัญหาในการนำหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคสามมาใช้บังคับและมีความจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ ให้กรมเจ้าท่าเสนอรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคมเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาหรือสั่งการตามที่เห็นสมควร คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคมให้เป็นที่สุด

ข้อ ๓ ในกรณีที่เจ้าทํามีคำสั่งอนุญาตแต่ให้มีการแก้ไข หรือมีคำสั่งไม่อนุญาตและให้รื้อถอน อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวดำเนินการแก้ไขหรือรื้อถอน อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่เจ้าทํากำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใด ไม่ดำเนินการแก้ไขหรือรื้อถอนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่เจ้าทํากำหนดจะต้องระวางโทษตามที่กำหนด ในมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดเป็นกรณีที่สามารถอนุญาตได้ตามมาตรา ๑๑๘-หวิ-วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าทําจะออกใบอนุญาต ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองก็ได้ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้ชำระค่าตอบแทนรายปีตามอัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ไปพลางก่อน เว้นแต่กรณีอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศกำหนด จนกว่าจะมีกฎกระทรวงกำหนดวิธีการและอัตราค่าตอบแทนซึ่งออกตามความใน

มาตรา ๑๑๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๕ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายหรือคำสั่งนี้ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ หรือกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำ การเพิกเฉยหรือละเลยไม่กระทำการหรืองดเว้นกระทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นอย่างรวดเร็วและเด็ดขาด

ข้อ ๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ได้แจ้งเจ้าท่าทราบตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ และเจ้าของหรือผู้ครอบครองก่อนวันที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับที่ได้แจ้งก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้แจ้งตามข้อ ๑ และให้ดำเนินการตามข้อ ๒ ของคำสั่งนี้ต่อไป

ข้อ ๗ ในกรณีที่เห็นสมควรนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ข้อ ๘ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ